

Міністерство освіти і науки України  
Мукачівський державний університет  
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)  
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна  
НАПН України  
Науковий університет імені Етвеша Лоранда  
(м. Будапешт, Угорщина)  
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)  
Інститут педагогіки і психології  
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)  
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

## **ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей  
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної  
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево  
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою  
Мукачівського державного університету  
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

**Рецензенти:**

**Хомич Лідія Олексіївна** – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

**Стахів Марія Олексіївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

**Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції:** збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

**Редакційна колегія:**

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

<i>ВОЛИК О.Ю.</i> СИСТЕМА РОЗВИВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ .....	97
<i>ГАБОВДА М.І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В.</i> АКТУАЛЬНІСТЬ І ПРОБЛЕМНІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	99
<i>ГАВРАН К.М., ГОРВАТ М.В</i> РОЛЬ І МІСЦЕ ПОЗАУРОЧНОЇ РОБОТИ З ПРИРОДОЗНАВСТВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ .....	101
<i>ГАЛА М. І., ВЛК М. К.</i> ФОРМИ КОМУНІКАЦІЇ У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ .....	104
<i>ГАЛЬОНКО Л.П., МОРОЗ Р.П., АЛІЄВА В.А.</i> ПАРТНЕРСТВО ШКОЛИ І СІМ'І У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	106
<i>ГАНГУР Г.В., МАЙБОРОДА І.Е.</i> РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПРОЦЕСІ КОНСТРУЮВАННЯ.....	108
<i>ГАНГУР Г.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.</i> СУТНІСТЬ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ .....	110
<i>ГАНГУР Г.В., ХОМА О.М.</i> БУКВАРНИЙ ПЕРІОД ЯК ОСНОВА НАВЧАННЯ ГРАМОТИ У ПЕРШОМУ КЛАСІ .....	112
<i>ГОЛІШ Н. В., ЛІЗАНЕЦЬ К. І., ЛАЛАК Н. В.</i> ГЕНЕЗА ПОНЯТТЯ «ВИХОВНИЙ ІДЕАЛ» .....	115
<i>ГОМА І.В., ФЕНЧАК Л.М.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У КОНТЕКСТІ СЬОГОДЕННЯ .....	117
<i>ГОНЧАРУК Н.В., БРИЖАК Н.Ю.</i> НОВІ ПРОФЕСІЙНІ РОЛІ І ЗАВДАННЯ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	120
<i>ГОРБАЧ Л.М.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ МЕДСЕСТРИНСТВА» .....	122
<i>ГРАБ М.В.</i> ФОРМУВАННЯ МЕТОДИКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	124
<i>ГРАБ О. В.</i> ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	127
<i>ГРЕСЬКО І. І., ФЕНЧАК Л.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	129
<i>ГРИЦЬКО В.В., СТАНИНЕЦЬ М.Ю.</i> РОЛЬ ІКТ ЯК ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ.....	131
<i>ГУБАЛЬ Г.Ю., ТОВКАНЕЦЬ Г.В.</i> ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК УМОВА АКТИВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ .....	133
<i>ГУТОР Л.В.</i> МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ ВИКЛАДАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ ЯПОНІЇ ТА УКРАЇНИ.....	135

ти певних грошових внесків, що є досить проблематичним для певної частини сімей. Втрачено традицію щодо залучення батьків до проведення різноманітних заходів з учнями на базі школи. Отже, цей напрям взаємодії сім'ї і школи не спрацьовує, полишаючи батьків наодинці з проблемою організації культурного дозвілля дитини в позаурочний час [1; 2].

Узагальнюючи зазначене вище, вважаємо, що сім'я як соціальний інститут, з яким пов'язана педагогічна діяльність навчального закладу, знаходиться сьогодні на досить складному етапі свого розвитку. Процес соціальної адаптації особистості, безліч протиріч, які його супроводжують, дуже сильно уповільнюють і заважають виконанню батьківських функцій. У результаті це призводить до пробілів батьківського виховання, усунути які можна тільки у взаємодії з різними інституціями школи. Отже, саме сім'я зі школою має створити той найважливіший комплекс факторів виховного середовища, який визначатиме успішність всього освітньо-виховного процесу.

### Список використаних джерел

1. Амонашвили Ш.А. Психологические основы педагогики сотрудничества. Київ: Наукова думка, 1991. 111с.
2. Кравченко Т.В. Особливості взаємин сім'я та школи у формуванні особистості дитини. URL: [https://library.udpu.edu.ua/library\\_files/rsuh\\_pedagog\\_prob1\\_silsk\\_shkolu/](https://library.udpu.edu.ua/library_files/rsuh_pedagog_prob1_silsk_shkolu/)
3. Сухомлинський В. Моральні цінності сім'ї. Вибрані твори: в п'яти томах. Київ : Рад. школа, 1977. Т.5. С. 343–344.
4. Сухомлинский В. Павлышская средняя школа. Избранные произведения: в пяти томах. Киев: Рад. шк., 1979. Т. 4. С.14–15.

»

**ГАНГУР Г.В.,  
МАЙБОРОДА І.Е.**

*Мукачівський державний університет, Україна*

## **РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПРОЦЕСІ КОНСТРУЮВАННЯ**

В умовах сучасної реформи освіти педагогічна спільнота шукає нові дієві способи і методи для розвитку творчих здібностей учнів початкової школи. Сучасні процеси у сфері освітньої політики нашої держави потребують розробки нових підходів до обґрунту-

вання наукових засад морального, трудового, естетичного, фізичного і родинного виховання. Одним із напрямів вирішення цього завдання є трудове виховання учнів і підготовка їх до самостійного життя та праці в сучасних умовах. Найважливішим аспектом цієї проблеми є праця, як засіб розвитку та основа виховання і становлення особистості. Адже саме праця долучає учнів до складної системи суспільних відносин, формує ціннісні орієнтації. Звісно, трудове виховання, починаючи вже з першого класу, органічно поєднується з навчальним процесом. Тому саме уроки технології в початковій школі відіграють важливу роль у формуванні основних трудових умінь та навичок, якими людина користується протягом усього життя. До них відносяться роботи з папером і картоном, нитками і тканиною, природними матеріалами. Крім цього, в процесі навчання учні одержують відомості про форму й будову різних предметів, інструментів для обробки матеріалів, прийомів роботи з ними, тощо.

Навчання молодших школярів конструюванню найбільше сприяє розвитку творчої особистості. Назва конструктивної діяльності походить від латинського слова *constructio* – побудова. Це процес створення форми, конструкції об'єкта чи окремих його частин. Готувати дітей до конструкторсько-технологічної діяльності – це створити їм можливість систематично вправлятися у мисленні, вчити дітей оперувати своїми знаннями, застосовуючи їх на практиці, вчити спостерігати, фантазувати і пропонувати форму, конструкцію виробу, вчити планувати, проектувати і перетворювати свої припущення в різних варіантах (мисленневих, графічних, практичних). Необхідно також дати учням можливість систематично тренуватись у розумовій діяльності, тобто вчити дітей оперувати раніш набутими знаннями, застосовувати їх на практиці, переносити їх в інші ситуації і одночасно знайомити з найбільш розповсюдженими знаряддями праці, матеріалами, їх властивостями, прийомами обробки і найпростішою конструкторсько-технологічною документацією (технічним рисунком, ескізом, кресленням) [1].

Конструювання з готових або власноруч виготовлених деталей на рівні початкової освіти відбувається за зображеннями, схемами, інструкціями, зразками та ін. Учні пропонується закінчити, добудувати об'єкт конструювання, переставляти, замінювати, дооформлювати деталі виробу, що створює проблемні ситуації, прагнення долати певні труднощі для досягнення бажаних результатів. Досвід грамотного добору матеріалів для виготовлення виробів формує розуміння залежності функціональності й естетичності виробу від якості матеріалу, його фактурності.

В процесі конструювання учні створюють з окремих елементів (з різних матеріалів – паперу, картону, дерева, конструкторів та ін.) чогось цілого, завершеного: будинків, машин, мостів... Ця діяльність не тільки захоплююча, але й корисна. Адже коли дитина будує, вона повинна орієнтуватися на деякий образ того, що вийде, тому конструювання розвиває образне мислення і уяву школярів. Під дитячим конструюванням прийнято розуміти виготовлення різноманітних будівель з будівельного матеріалу, конструкторів, виготовлення виробів й іграшок з паперу, картону, дерева, металу, тканини та інших матеріалів. За своїм характером воно більш всього подібне до образотворчої, дизайнерської діяльності та гри – у якій також відбивається навколишня дійсність. Вироби дітей служать для практичного використання: гри, оформлення інтер'єру, оформлення свят, подарунків [2].

Формування конструктивного мислення в молодших школярів доцільно здійснювати поетапно, ставлячи послідовно перед ними завдання в основному творчого характеру.

Отже, конструкторсько-технологічна діяльність молодших школярів сприяє формуванню трудових умінь та навичок з технології обробки та застосування різних матеріалів, розвитку уяви, творчого мислення, розвиває творчі здібності, формує навички дітей оперувати своїми знаннями, застосовуючи їх на практиці.

### Список використаних джерел

1. Веремійчик І. М. Методика трудового навчання в початковій школі. -Тернопіль, 2007. -276 с. ;Трудове навчання (1 - 2 класи) // Поч. шк. – 2009. - № 8. - С. 49-54.
2. Веремійчик І. М. Творчість на кінчиках пальців: Навчально-методичний посібник. / І. М. Веремійчик. – Тернопіль: Мальва – ОСО, 2004. – 108 с.



**ГАНГУР Г.В.,  
ТОВКАНЕЦЬ Г.В.**

*Мукачівський державний університет, Україна*

## **СУТНІСТЬ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Початкова школа – важливий етап у житті дитини, який пов'язаний з істотною перебудовою всієї логіки психологічного розвитку, формуванням нового виду провідної діяльності (від гри до нав-



# МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: [www.msu.edu.ua](http://www.msu.edu.ua)

E-mail: [info@msu.edu.ua](mailto:info@msu.edu.ua), [pr@mail.msu.edu.ua](mailto:pr@mail.msu.edu.ua)

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>